

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

בפניי : כבוד השופטת, סגנית הנשיאה אלה מירז

הקטינה : הקטינה, ילידת 00.0.05

התובעים : 1. פלונית

2. הבת, ילידת 00.0.97

3. הבן, יליד 00.0.98

שלושתם ע"י ב"כ עו"ד הילה ניזרי

נגד

הנתבע : פלוני

ע"י ב"כ עו"ד איילת דקל

פסק דין

מבוא

- 1
- 2
- 3 1. התובעת מס' 1 והנתבע נישאו כדמו"י בשנת 1994 והורים לשלושה ילדים – הקטינה, ושני ילדים בגירים,
- 4 הם התובעים מס' 2-3. בני הזוג התגרשו בשנת 2017, וביום 31.1.2017 הצדדים חתמו על הסכם גירושין,
- 5 שאושר בבית הדין הרבני ביום 20.2.2017. במסגרת ההסכם נקבעו בהסכמה מזונות הקטינה בשיעור 2,000
- 6 ש"ח לחודש. מרכיביו של סכום זה נתונים במחלוקת. אך אין חולק על העובדה שילדיהם הבגירים של
- 7 הצדדים, בגרו עוד בטרם עריכת ההסכם, שאינו עוסק במזונותיהם. הצדדים חלוקים על חובתו של הנתבע
- 8 לשאת במזונות הילדים הבגירים.
- 9
- 10 2. ראשיתו של ההליך בתובענה שהגישה התובעת, בשם הילדים הבגירים והקטינה, שהוכתרה כתביעת
- 11 מזונות, ולחילופין, להגדלת מזונות. התובעת עמדה על עמדת הפסיקה לפיה אפשר לראות תביעה לפסיקת
- 12 מזונות בגירים, גם כתובענה מצד האם להשבת הוצאות שנשאה בגינם. ברשות בית המשפט הוגש **כתב**
- 13 **תביעה מתוקן** בו הועמדו הילדים הבגירים כתובעים עצמאיים לפסיקת מזונותיהם.
- 14
- 15 3. התובעת מס' 2 היא הבת הבכורה [...], שהיתה בת 21 בעת הגשת התביעה. התובע מס' 3 הוא הבן האמצעי
- 16 [...], שהיה כבן 20 במועד פתיחת ההליך, חייל בשירות חובה.
- 17 השניים יקראו להלן "**הבת**" ו"**הבן**" בהתאמה, או "**הילדים**". הבת הקטינה [...], כבת 16 נכון למועד פסק
- 18 הדין, ותכונה להלן – "**הקטינה**".

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

- 1 לדאבון הלב, בסכסוך זה כרוכה מערכת היחסים הרעועה בין הנתבע לבין ילדיו הנעוצה בדברי הימים של
2 המשפחה. הקשר בין הנתבע לבין הילדים הבגירים רעוע למדי, ומחמיר לכדי נתק מוחלט לעתים קרובות.
3 גם יחסי הנתבע והקטינה ידעו עליות ומורדות, ובין השניים מתקיימים לכל היותר זמני שהות מינוריים.
4
- 5 בית המשפט ביקש לעשות שימוש באכסניה שלפניו לחידוש הקשר בין הילדים הבגירים לבין הנתבע, תוך
6 שימוש בסמכויותיו הרחבות (ר' החלטה במעמד הצדדים ביום 26.11.18). למרבה הצער, ניסיונות אלה לא
7 הבשילו לכדי תוצאה ממשית. כמו כן, במסגרת מאמצים אלה, ובמעמד הצדדים ביום 31.3.19, קיבל בית
8 המשפט את הצעת הנתבע לתשלום מזונות בסך 700 ₪ ישירות לידי הבן, במסגרת מפגשים שיתקיימו בין
9 השניים. אך גם מתווה זה לא הפך לקשר קבוע ורצוף, ולא הביא ליישור ההדורים בין השניים.
10
- 11 על אף ניסיונותיו של בית המשפט להביא לקירוב הלבבות בין הנתבע לבין ילדיו, מצויים אנו בדל"ת
12 אמותיה של תביעה למזונות הילדים, ופסק הדין יתייחס לסעד הנתבע.
13
- 14 **טענות התובעים**
- 15 7. במועד החתימה על ההסכם היו הילדים בגירים. הבת היתה חיילת בשירות סדיר והבן עמד בפני גיוס.
16 הילדים והקטינה לא היו צד להסכם. מזונות הקטינה לא נדונו או התבררו טרם אישור ההסכם.
17
- 18 8. לטענת התובעת, לא היתה מיוצגת ולא זכתה ליעוץ משפטי לקראת ההסכם או לאורך הליכי הגישור
19 וגיבוש ההסכם. לדבריה חשה מאוימת מהתנהגותו הכוחנית של הנתבע. יחסי הכוחות בין הצדדים לא היו
20 שקולים ואופיו הכוחני של הנתבע הוא שהכתיב את הסכמות הצדדים.
21
- 22 9. לטענתה, הנתבע חב במזונות הילדים הבגירים מתוקף החוק לתיקון דיני המשפחה (מזונות), תשי"ט-
23 1959. אין חולק עוד על קיומה של ההלכה המשפטית המכירה בזכותם של ילדים בגירים למזונותיהם,
24 בשיעור 1/3 מהמזונות הפסוקים, בעת שירותם הצבאי.
25
- 26 10. בנוגע למזונות הקטינה, לטענת התובעת לוקה הסכום המוסכם בחוסר סבירות המעיד על יחסי הכוחות
27 הבלתי שווים בין הצדדים. בעוד הוסכם על תשלום מזונות בשיעור 2,000 ₪, הכוללים את המדור והוצאות
28 נוספות, בפועל הוצאות המדור לבדן עומדת על שיעור 1,500 ₪ לדבריה - לא כולל הוצאות אחזקת מדור.
29 כמו כן, שכר הלימוד השנתי עבור הקטינה עומד על סך כ- 5,000 ₪, שהם כ- 420 ₪ לחודש.
30
- 31 11. כמו כן, ומתוקף לשון ההסכם, השתתפות הנתבע בתשלום ההוצאות החריגות כפופה להסכמתו, בעוד
32 הנתבע מסרב באופן שרירותי לשאת בהוצאות אלו. כך הנתבע סירב לדבריה לקחת חלק במימון משקפיים

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

- 1 לקטינה ואף להשתתף בעלות שיעורי עזר. התובעת מציינת עוד שהנתבע סירב לקחת חלק במימון חגיגת
2 בת-המצווה של הקטינה, אלא בסכום של 5,000 ₪. לדבריה, לא זו בלבד שלא קיים התחייבות זו, אלא
3 שבתום האירוע נטל לידי את כל ההמחאות שניתנו מצד בני משפחתו.
4
- 5 .12 עוד לדבריה, הנתבע לא לקח חלק ברכישת הציוד שנדרש לקראת גיוס הילדים, על אף שהוא איש [...]
6 שזוכה להנחות רלוונטיות. הבת תיארה בתצהירה כיצד ערב גיוסה למשמר הגבול, הנתבע סירב לתת לה
7 לעשות שימוש בכרטיס ההנחות שניתן לו מתוקף עבודתו כשוטר, ושבתגובה אמר לה שעל אמה לשאת
8 בעלות זו. אף על פי כן התאמצה שלא לנתק עמו קשר, גם לאחר המקרה באירוע בת המצווה של הקטינה.
9
- 10 .13 בנוסף לאלה, התובעת טוענת שהנתבע אינו לוקח חלק בעול גידול הקטינה. לאחר הגירושין החל הנתבע
11 לדבריה הליך של חזרה בתשובה, שהקשה על קיום המפגשים בסופי השבוע והיווה מקור לחיכוכים עם
12 הקטינה על רקע שמירת השבת בביתו. לכתחילה ולפי ההסכם הנתבע התחייב לשהות עם הקטינה יום
13 בשבוע בלבד, ובסופי-שבוע מידי שבועיים, עד למוצ"ש בלבד. יתירה מכך, לאחר חידוש המפגשים בין
14 הנתבע לבין הקטינה במסגרת ההליכים דנן, עמד הנתבע על קיום שני מפגשים בשבוע בימים קבועים, אך
15 לא עמד באופן קבוע בהתחייבות זו, ולעיתים לא פגש בקטינה שבועות ארוכים.
16
- 17 .14 התובעת טוענת שאין קושי לראות את התביעה כנגד הילדים כתביעה ראשונית למזונותיהם, הואיל ולא
18 הוזכרו בהסכם. לטענתה עוד תביעת המזונות ראשונית אף כלפי הקטינה, ויש מקום לבחון מחדש מזונותיה
19 ולהגדילם. גם אם נראה את התביעה דנן כתביעה להגדלת מזונות הקטינה, הרי שיש בהפחתה המשמעותית
20 של זמני השהות בין הנתבע לבין הקטינה משום שינוי נסיבות מהותי. בנוסף לכך, שכר הלימוד המשולם
21 עבור הקטינה עלה בשיעור 100%, מבלי לקחת בחשבון את עלות הציוד הנדרש ללימודים במגמת צילום –
22 כ 3,500 ₪ לטענת התובעת.
23

הוצאות המדור

- 24
- 25 .15 התובעת העמידה את הוצאות המדור ואחזקתו על סך כולל של 7,590 ₪, מתוכם 4,500 ₪ עבור משכנתא
26 וביטוח. חלקה של הקטינה בהוצאות הנטענות (בשיעור 30% כמקובל) הוא 2,775 ₪.
27
- 28 .16 לטענתה עוד, הילדים הבגירים סמוכים על שולחנה, וכך היה במשך כל שירותם הצבאי. לאחר הטירונות,
29 **הבת** יצאה לחופשה מידי שבוע, מיום ה' ועד יום א'. בהמשך שירותה שהתה בבית 4 ימים אחת לשבועיים.
30 לקראת סיום השירות שהתה בבית 3 ימים מידי שבוע. כמו כן, **הבן** שהה בביתו במהלך השירות, כמעט
31 מידי שבוע, מיום ה' עד יום א', והיה נשאר בבסיסו אחת ל 4-5 שבועות.
32

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

17. לפיכך טוענת התובעת שיש להכיר גם בהוצאות המדור עבור הילדים במהלך שירותם הצבאי, ומדובר בהוצאות שאינן תלויות שהות.

צרכי הילדים

18. **צרכי הקטינה** הועמדו על סך כולל של 3,830 ₪ לחודש. בנוגע להוצאות החינוך החריגות טענה התובעת ששכר הלימוד השנתי עבור הקטינה עמד בשנים 2018 – 2020 ע"ס 2,550 ₪. החל משנת 2021 האמיר שכר הלימוד לשיעור 5,000 ₪ בשנה (לא כולל ציוד נלווה כאמור). בנוסף נושאת התובעת לטענתה בסך של 200 ₪ בחודש עבור פעילות מחוץ לבית הספר ביישוב. לטענתה עוד נשאה לבדה בעלות החוגים עבור הקטינה – כדורעף וספורט בעלות 230 ₪ ו – 350 ₪ בהתאמה.

19. בנוסף לאלה, התובעת עותרת לחייב את הנתבע לשאת במחצית מהוצאות החינוך החריגות עבור הקטינה – הוצאות בהן אינו נושא ומוצא שההסכם פוטר אותו מחיובים אלה.

20. **צרכי הילדים** - בזיקה לתביעת הילדים, או לחילופין תביעתה להשבת מזונות הילדים, העמידה התובעת את צרכי **הבת** על סך כולל של 3,430 ₪; ואת צרכי **הבן** ע"ס 3,130 ₪.

הכנסת התובעים

21. **הכנסת התובעת** – בתצהירה ובסיכומיה לא נקבה התובעת בסכום השתכרותה והפנתה לתלושי השכר מטעמה, שצורפו באופן חלקי (מחודש ינואר 2019 ועד ספטמבר 2019). רק בבקשתה לפסיקת מזונות זמניים ציינה ששכרה הממוצע הוא כ – 16,500 ₪ **נטו**. אך גם טענה זו נתמכה ב – 3 תלושי שכר בלבד (לחודשים יולי - ספטמבר 2017). בתצהירה הוסיפה שעל מנת להגיע לשיעור שכרה, היא עובדת 6 ימים בשבוע, וכן מספר משמרות לילה בשבוע.

22. לטענת התובעת היא נושאת בהשבת משכנתא (לרבות ביטוח המשכנתא) בשיעור כולל של 4,500 ₪, ונושאת בהשבת שלוש הלוואות נוספות בשיעור חודשי כולל של 2,145 ₪. לנתבע מייחסת התובעת שכר בשיעור 20,500 ₪ **נטו**. בנוסף לשכרו זוכה הנתבע כאיש [...] להטבות והנחות רבות.

23. **הכנסת הילדים** - **הבת** סיימה את שירותה הצבאי בחודש 1/2019. לטענתה בתצהירה משכורתה הצבאית עמדה ע"ס 1,000. שכרה עלה לשיעור 1,600 ₪ החל מחודש 8/2017. **הבן** סיים את שירות החובה בחודש 11/2019 ולטענתו בתצהירו השתכר תחילה 1,000 ₪. למיטב זכרונו, מראשית שנת 2018 השתכר 1,600 ₪ ושכרו הופחת ל – 1,200 ₪ בחודש 11/2018 עם צאתו לקורס קצינים. לאחר הקורס הופחת השכר לכדי 1,000 ₪. כקצין בשירות סדיר השתכר לדבריו 1,400 ₪.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

24. לטענת התובעים יש לפסוק את המזונות באופן רטרואקטיבי, **ממועד גירושי הצדדים**, קרי, 20.2.2017.

טענות הנתבע

25. לטענתו הצדדים סיימו את יחסיהם בהסכמה משותפת ובדרכי נועם. הם הגיעו למגשר דרך חברים משותפים ושניהם שיתפו פעולה בהליך. המגשר לא היה לוקח חלק בהליך או ממשיך בו במידה והיה עד ללחצים מצד הנתבע – כטענת התובעת. לדבריו עוד, גם הוא לא פנה לייעוץ משפטי, והמגשר הוא שערך את נוסח ההסכם בהתאם להסכמותיהם.

26. הנתבע כופר בטענה לפיה הילדים הבגירים לא היו חלק מההסכם, ולדבריו הצדדים נתנו דעתם לילדים, ובלשונו של ההסכם – "[בני הזוג] **מבהירים כי הסכם זה נעשה לטובת הילדים ובעבורם, וכי החיובים וההוראות בהסכם גובשו מתוך ראיית טובת הילדים וההורים**".

27. הנתבע מוסיף שבמועד חתימת ההסכם, השתכרה התובעת יותר ממנו, ואף על פי כן הסכים להתחייב במזונות גבוהים ולשאת במחצית ההוצאות החריגות.

28. בתצהיר עדותו הראשית (סומן נ/1) טוען הנתבע שהצדדים העמידו את מזונות הקטינה על שיעור 2,000 ₪, ובסכום זה לקחו בחשבון את מלוא הוצאותיה ומדורה, ואת קצבת הילדים המשולמת לתובעת. הוסכם עוד על חלוקה שווה של ההוצאות החריגות. להבדיל, בתצהיר הזכויות מיום 26.11.18, הנתבע טען שהצדדים לקחו בחשבון בסכום המזונות, **גם את הוצאות החינוך**. הוסכם עוד לטענתו שהוצאה חריגה שאינה שוטפת תחולק באופן שווה בין הצדדים ובהסכמה הדדית. עוד הוסכם שעם הגיע הקטינה לגיל 18, הנתבע ישלם 1/3 משיעור המזונות ישירות לידי הקטינה. בתצהיר עדותו הראשית מוסיף הנתבע וטוען שבסכום המזונות לקחו הצדדים בחשבון **גם את מזונות הילדים הבגירים**, והן מגולמים בסכום המזונות המוסכם.

29. **השתכרות הנתבע** - הנתבע משתכר לטענתו סך ממוצע של **18,372** ₪, ומתוך שכרו נושא במזונות הקטינה בסך 2,000 ₪, וב – 3,000 ₪ עבור שכר דירה (צורך העתק הסכם שכירות). בתצהיר עדותו הראשית (נ/1) העמיד את שכרו על סך ממוצע של **16,000** ₪ וצירף העתק תלושי שכר חלקיים (מחודש 1/2019 עד חודש 10/2019). הנתבע מייחס לתובעת שיעור הכנסה העולה על 20,000 ₪ נטו, ולדבריו יש להעניק משקל לעובדה זו. לטענתו עוד התובעת מתגוררת עם בן זוג הנושא בחלק מהוצאות המחיה.

30. בנוגע למזונות הילדים הבגירים, לטענת הנתבע הם היו בגירים עוד במועד עריכת ההסכם – הבת עמדה בפני שחרור מהצבא והבן היה חייל קרבי שיצא לקורס קצינים. במהלך שירותם השתכרו כ- 1,600 ₪

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

- 1 לחודש, והיה בסכום זה למלא את כל צרכיהם. לדבריו עוד, ניתוק הקשר בינו לבין הילדים הוא פרי החלטה
2 עצמאית של הילדים, שדחו כל ניסיון התקרבות מצדו, ומכל מקום מן הדין לשלול מזונותיהם.
3
- 4 31. הנתבע טוען שהתובעת גרמה לניכר הורי כלפיו "בדרגה חמורה", שהוביל להתנגדות מוחלטת מצד הקטינה
5 והילדים לסוג כלשהו של קשר עמו. הקשר עם הקטינה יקר ללבו וביום 29.3.18 הגיש תובענה לאכיפת
6 ההסכם בכל הנוגע לזמני השהות בינו לבינה. הנתבע מזכיר שהמפגשים עם הקטינה חודשו לזמן קצר אך
7 פסקו בהשפעת התובעת לשיטתו. התובעת מתנהלת כאפוטרופוס בלעדי ומדירה את הנתבע מכל החלטה
8 שנוגעת לקטינה.
9
- 10 32. גם הקשר עם הילדים הבגירים נותק וחודש לסירוגין, ומתקיים בעצימות נמוכה ובסיסית. לדבריו הקשר
11 עם הבת היה יציב לאורך השנים ונותק לאחר אירוע בת המצווה של הקטינה. הנתבע מכחיש מכל וכל את
12 המיוחס לו בהקשר זה, ולדבריו הוסכם בינו ובין התובעת שכל אחד מהצדדים ייטול את ההמחאות מבני
13 משפחתו, וכך עשתה התובעת בעיצומו של האירוע. אף על פי כן ספרה לילדים שהוא שנטל את מתנות בת
14 המצווה, והביאה לנתק מתמשך בינו לבין ילדיו.
15
- 16 33. הנתבע מזכיר את החלטת בית המשפט מיום 2.12.19 לפיה ישלם לבן מזונות בסך 700 ₪ עד לסיום שירותו
17 הסדיר, שיועברו לידיו ישירות במפגשים בין השניים. לדבריו בו ביום העביר לבן 700 ₪, אך למעט מפגש
18 אחד, נמנע הבן מקיום מפגשים נוספים. הנתבע מוסיף שהילדים אינם מתגוררים עם התובעת. הבת
19 מתגוררת בתל אביב והבן מגיע ללון בבית התובעת אחת לחודש. לפיכך אין לחייבו במזונותיהם.
20
- 21 **דיון והכרעה**
22 **תובנות יסוד**
- 23 34. כשם שנאמר בראשית פסק הדין, מאחורי התובענה וטענות הצדדים ניצב סכסוך מצער בין הילדים
24 הבגירים לבין אביהם. סכסוך זה הושפע בודאי מהליך הגירושין של בני הזוג. גם בהתעלם משאלת עירובם
25 של הילדים בפרטי הסכסוך, הילדים היו בגירים עם התפרצותו. הבת היתה על סף שחרור מצה"ל והבן חייל
26 בשירות סדיר. גם בהנחה שהיחסים בין הצדדים הורעו עוד קודם לפרוץ הסכסוך, אין חולק שהילדים היו
27 אז על סף בגרות. לאחר שמיעת הצדדים והתרשמותו של בית המשפט מראות עיניו, ניכר שהרגשות
28 השליליים בין בני המשפחה טרם קהו, ורגשות אלה נטועים עמוק במעשיהם וטענותיהם. הצדדים הרבו
29 אפוא בטענות הדדיות שעסקו בהתנהגותו של הנתבע כלפיהם וכלפי התובעת במהלך חייהם, ובמהלך הליך
30 הגירושין ולאחריה, ובתוך כך עסקו באירועים קונקרטיים מהעבר.
31
- 32 35. טענות ואירועים אלה אינם נוגעים לענייננו, וההליך דגן אינו האכסניה לדון בהם. אמנם נכון הוא שהנתבע
33 מחזיק בטענה להתנהגות מחפירה מצד הילדים הבגירים וכן לניכור הורי מצד התובעת כלפי הקטינה.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

1 לכאורה קיימת זיקה בין טענות הנתבע לטענות הנוגעות להתנהגותו ויחסו לילדים ולקטינה, אך בית
2 המשפט ייתן דעתו עליהן במשורה, בהקשר הראוי, וככל שתימצא זיקה ישירה לטעם הנתבע.

3
4 36. שנית, הצדדים הסדירו את יחסיהם, חובותיהם וזכויותיהם בהסכם שקיבל תוקף של פסק דין. כשנה בלבד
5 חלפה ממועד אישורו ועד להגשת התביעה דן. ההסכם שריר וקיים ועומד בתוקפו המלא. יתירה מכך, לא
6 הוגשה מטעם התובעת תובענה לביטול ההסכם. טענות התובעת לכוחנות מצד הנתבע בהליך הגישור
7 ולהכתבת תנאי ההסכם לכאורה, לא התפתחו לטענות לבטלות ההסכם מפאת אשם בכריתה, לאמור –
8 טעות, הטעיה, עושק או כפיה. לפיכך נקודת המוצא לדיון בענייננו היא חיובי הצדדים כפי שלקחו על עצמם
9 בהסכם.

ההסכם בין הצדדים

10
11
12 37. **ההסכם נערך על ידי מגשר אליו פנו הצדדים בהסכמה.** נעמוד בתמצית על הוראותיו הרלוונטיות:
13 כאמור בפתיח להסכם, תכליתו להסדיר את מערכת יחסי הצדדים **"באופן מלא, סופי ומחלט"**. ההסכם
14 ארוך ומפורט וניכר שהושקעו בו מחשבה רבה, על העתיד לבוא ועל האופן המיטבי בו הצדדים יפרידו את
15 רכושם ובעיקר יהלמו את טובתה של הקטינה.
16 הוסכם (בס' 35) שהנתבע יישא במזונות הקטינה בשיעור 2,000 ₪ מידי חודש, עבור **"כלל הוצאותיה"** של
17 הקטינה. כמו כן הוכתר הסכום האמור כ**"דמי המזונות והמדור"**.
18 הצדדים הוסיפו ופרטו את המרכיבים ב**"דמי המזונות והמדור"** – כך בסעיף 38 להסכם:

19
20 **"דמי המזונות והמדור יכללו את כלל הוצאות השוטפות הנדרשות לגידולה של [הקטינה] כגון:**
21 **חינוך חובה, ביגוד והנעלה, חוגים, כלכלה, תשלומי קבע לקופ"ח, הוצאות מגורים וכל הוצאה**
22 **שוטפת אחרת שלא הוזרה במסגרת הסכם זה"**.

23
24 38. את ההוצאות חריגות הגדירו הצדדים בסעיף 39 להסכם כדלקמן:

25
26 **"הוצאות חריגות – הוצאות חריגות שאינן מוגדרות כהוצאה שוטפת יתחלקו באופן שווה בין**
27 **[ההורים]"**.

28
29 יחד עם זאת, בסעיף 40 התנו הצדדים בזו הלשון:

30
31 **"קבלת ההחלטה על הוצאה חריגה תיעשה בתיאום מראש ובהסכמה של שני ההורים"**.

32
33 בסעיף 41 הוסיפו הצדדים על האמור בסעיף 39, לאמור:

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

1 "הוצאות רפואיות שאינן מכוסות על ידי קופ"ח ו/או טיפולים פסיכולוגיים ו/או אבחונים
2 למיניהם ייחשבו להוצאות חריגות ויתחלקו באופן שווה בין [ההורים]".

3
4 39. ההסכם עומד בתוקפו כאמור. בית המשפט דוחה את טענות התובעת הנוגעות לנסיבות בהן התנהל הליך
5 הגישור והמשא ומתן בין הצדדים, בהעדר כל הוכחה, ומן הנימוקים הבאים.

6 א. ראשית יש לציין שטענת התובעת לפיה לא היתה מיוצגת ולא זכתה לייעוץ משפטי, עומדת בניגוד
7 ללשון סעיף 66 להסכם, הנוקב בזו הלשון:

8
9 "[ההורים] מאשרים ומצהירים בזאת כי הסכם זה נעשה מרצונם הטוב והחופשי ללא לחץ
10 ו/או כפיה כלשהי לאחר שקראו את תוכנו והבינו היטב את משמעות תוצאותיו ולאחר שכל
11 אחד מן הצדדים קיבל ייעוץ מתאים לגבי הסכם זה".

12
13 ב. שנית, הנתבע הצהיר שאף הוא לא פנה לייעוץ משפטי, ושני הצדדים פנו למגשר וסמכו ידיהם על
14 יושרו. התובעת לא הכחישה טענה זו ולא העלתה גרסה אחרת.

15
16 ג. שלישית, מן העדויות שעלו לפני בית המשפט, אין לראות את המגשר לכתחילה כגורם בלתי ניטרלי,
17 או בעל זיקה או חיבה לנתבע דווקא. התובעת העידה שאל המגשר הצדדים הגיעו בהמלצת זוג
18 חברים: "היו לנו זוג חברים שנעזר בשירותים שלו, ולקחנו. לקחנו אותו [...] אני לא זוכרת מי יצר
19 איתו קשר. הייתה לנו החלטה משותפת ללכת למגשר" (ע' 6, ש' 17). בהקשר זה יובהר שחזקה על
20 מגשר, אף מתוקף הכללים השונים החלים על עבודתו, שינהל את הליך הגישור בהוגנות, שקיפות
21 וללא משוא פנים. טענה ל"איומים" מצד הנתבע במסגרת הליך הגישור היא טענה מרחיקת לכת וזו
22 לא הוכחה. התובעת לא העלתה טענה קונקרטית שיש בה להעלות חשש למשוא פנים או שיקולים
23 זרים שהביאו את המגשר לאפשר במעשה או מחדל, לשיטת התובעת, קיומו של הליך גישור בו
24 התוצאה מוכתבת, באופן כוחני, על ידי אחד הצדדים, בעוד הצד האחר מוכנע, חשוף לאיומים ומסיג
25 את האינטרסים שלו ורצונותיו.

26
27 ד. רביעית, לא נעלמה מעיני בית המשפט גרסתה הנוספת של התובעת, כפי שעלתה בחקירתה, ולפיה
28 לא פנתה לייעוץ משפטי מפאת חסרון כיס: "וגם לא היה לי כסף לעורך דין [...] ומצאתי את עצמי
29 בלי כסף לקחת לא ייעוץ משפטי ולא עורך דין שילוה אותי, אז נאלצתי להמשיך את התהליך ככה"
30 (ע' 7, ש' 4). בית המשפט מוצא טענה זו בלתי סבירה, והתובעת לא הציגה סימוכין לתמוך בה. היקף
31 שכרה של התובעת ומעמדה הכלכלי (בו נרחיב בהמשך) אינו הולם טענה מסוג זה. לדברים משנה
32 תוקף בשים לב לכך שהייצוג המשפטי המדובר נועד ללווי בהליך הגישור והמשא ומתן בלבד.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

1 אין בקביעות אלה על מנת לשלול את תחושותיה של התובעת שהליך הגישור היה עבורה חוויה קשה
2 ומכאיבה, או שהיא נוטה לויתורים מול הנתבע. אך לא הוכח שההסכמות שמצאו מקומן בהסכם הן
3 פרי סחיטה, איומים או הליך גישור פסול.

4
5 ה. **חמישית**, ולמעלה מן הצורך, לא הוכח שהוראות ההסכם בלתי מאוזנות ונטות להטיב עם הנתבע
6 ולהרע עם התובעת. מעיון בהוראות ההסכם בכללותן לא בולטת הוראה או חיוב חריגים או בלתי
7 סבירים או כאלה שלא היינו מצפים לראות בהסכם גירושין, או שנוטים באופן מובהק לטובת
8 הנתבע. חלק מהוראות ההסכם אף מטיבות בהחלט עם התובעת (ר' למשל השבת ההלוואה עבור
9 הרכב אותה לקח על עצמו הנתבע בסעיף 46; ור' עוד זכות המגורים שניתנה לתובעת והקטינים
10 בסעיף 50, להוסיף ולהתגורר בבית המשותף למשך שלוש שנים לאחר הגט).

11
12 ו. **שישית**, והואיל והתבעת לא הגישה תובענה לביטול ההסכם, אין זיקה ישירה בין טענות מסוג זה
13 לבין הסעד הנתבע. אין עוד בטענות אלה לערער את תוקף סכום המזונות המוסכם על הצדדים,
14 וחזקה עליו שעמד לדיון בין הצדדים ועלה בהליך הגישור, והוא פרי מחשבה מוקדמת מצד שני
15 הצדדים.

אפיון התביעה – תביעה ראשונית למזונות או תביעה להגדלת למזונות.

16
17
18 40. הנתבע לא הרחיב בסוגיה זו, ובית המשפט יעמוד עליה בתמצית. בנסיבות העניין בית המשפט מוצא שאין
19 לייחס משקל רב או מכריע לאבחנה בין תביעה ראשונית למזונות לבין תביעה לשינוי מזונות. בכל הנוגע
20 לתביעת הילדים הבגירים – בית המשפט אינו מוצא קושי לקבוע כי תביעת הילדים היא תביעה ראשונית.
21 מזונותיהם לא נקבע בהסכם, ופשיטא שאין היתכנות לאפיין את תביעתם כתובענה להגדלת מזונותיהם.

22
23 41. בנוגע למזונות הקטינה, אמנם נכון שלסיווג התובענה משמעות נורמטיבית על דרך בירורה. בעוד תביעה
24 ראשונית פותחת פתח לברר לכתחילה את מזונות הקטינה על פי הדינים הרלוונטיים למקרה הנדון –
25 מחבותו של האב, עובר לצרכי הקטינה והכנסות הצדדים, וכלה בסכום ההולם נסיבות אלה - תביעה לשינוי
26 המזונות מושתתת על התרחשותו של שינוי נסיבות, אותו נדרשת התובעת להוכיח ומהווה חסם מדין
27 מחודש בשיעור המזונות.

28
29 42. במהלך פסק הדין יתייחס בית המשפט **לשני המתווים** שמכיר הדין ויסיק את ההכרעות המתבקשות. אך
30 מעבר לשני מתווים אלה, בהם על בית המשפט להלך לשם הכרעתו, **עומד מתווה נוסף, שלישי במספר,**
31 **והוא פרשנות ההסכם.** במילים אחרות, גם אם ימצא בית המשפט שאין לשנות מסכום המזונות הפסוק –
32 הן משום שלא הוכחה תביעת התובעת כתביעה ראשונית, והן מכיוון שלחילופין לא הוכח שינוי נסיבות
33 בענייננו - יידרש בית המשפט לתת דעתו לאופן פרשנות ההסכם. הכוונה היא למחלוקת בין הצדדים על

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

רכיבי המזונות הנקובים בהסכם והפרשנות הראויה שיש לתת להסכמת הצדדים, לפיה יכללו דמי המזונות
"את כלל ההוצאות השוטפות הנדרשות לגידולה של הקטינה" (ס' 38 להסכם), לעומת "הוצאות חריגות
שאינן מוגדרות כהוצאה שוטפת" (ס' 39).

לגופו של עניין

תביעת הילדים הבגירים – החזר הוצאות

מקור החיוב של אב במזונות ילדיו הבגירים אינו הדין האישי, כי אם הדין האזרחי – החוק לתיקון דיני
המשפחה (מזונות), תשי"ט-1959 (להלן – "החוק" או "חוק המזונות"). התובעים לא הרחיבו בנוגע
להוראה זו ולא עמדו על קיום התנאים הנקובים בה לשם הצלחת תביעתם. נביא אפוא את ההוראות
הרלוונטיות מחוק המזונות:

מזונות בין שאר בני משפחה

4. אדם חייב במזונות שאר בני-משפחתו, והם –

- (1) הוריו והורי בן-זוגו;
- (2) ילדיו הבגירים ובני-זוגם;
- (3) נכדיו;
- (4) הורי הוריו שלו ושל בן-זוגו;
- (5) אחיו ואחיותיו שלו ושל בן-זוגו.

סולם המזונות

5. אין אדם חייב לספק מזונות לבן-משפחה לפי סעיף 4 אלא במידה שנתקיימו שלוש
אלה:

- (1) יש בידו לעשות כן לאחר סיפוק הצרכים של עצמו, של בן-זוגו ושל הילדים
הקטינים שלו והילדים הקטינים של בן-זוגו;
- (2) אותו בן-משפחה, על אף מאמציו, אינו יכול לספק צרכיו מעבודה, מנכסיו או
ממקור אחר;
- (3) אותו בן-משפחה אינו יכול לקבל מזונות לפי סעיף 2 או לפי סעיף 3 או מעזבונו,
ואינו יכול לקבלם מבן-משפחה הקודם לאותו אדם לפי הסדר שנקבע בסעיף
4.

היקף המזונות

6. היקף המזונות, מידתם ודרכי סיפוקם ייקבעו, באין הסכם בין הצדדים, על ידי בית
המשפט בשים לב לנסיבות, ופרט למזונות על פי סעיף 3 – לפי מחסורו של הזכאי
ויכלתו של החייב.

חייבים אחרים

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

7. היו שנים או יותר בני אותה קירבה חייבים במזונות לזכאי, רשאי בית המשפט לקבוע את מידת החיוב של כל אחד מהם, ורשאי הוא לחייבם ביחד ולחוד.

44. לענייננו נלמד אם כן, שלנתבעים אכן עומדת הזכות לתבוע את הנתבע כאביהם לסיפוק מזונותיהם, אך עילה לחיוב הנתבע תקום בכפוף להתקיימותם של שלושה תנאים מצטברים המנויים בסעיף 5 לחוק:

– יכולתו של הנתבע לספק את צרכיו וצרכי משפחתו הגרעינית;

– שהזכאי למזונות אינו יכול לספק צרכיו בעצמו מכל מקור שהוא;

– ושאינן אדם אחר זולת הנתבע שקרוב יותר בייחוסו לזכאי, שחב במזונותיו.

45. יתירה מכך, גם בהינתן שהזכאי אינו יכול לספק צרכיו ואינו זכאי למזונות מחייב קרוב יותר, החובה לזון את הזכאי היא משותפת לבעלי אותה הקרבה. במילים אחרות, אביו של הזכאי, כמו אמו, חבים במזונותיו באופן שווה, ובית המשפט יכול לתת לכך ביטוי בהכרעתו.

46. הפסיקה הכירה בזכותם של ילדים בגירים למזונותיהם במשך תקופת השירות הסדיר (ר' ההלכה בע"א 4480/93 קירשנר נ' קירשנר, פ"ד מח(3) 461, 1994). בבסיס ההלכה מצויה ההנחה לפיה במהלך השירות הצבאי, חלק מצרכי הילדים מסופקים על ידי הצבא, אך הילדים עדיין סמוכים על שולחן הוריהם, שמספקים את צרכיהם בעת שהותם בבית וגם עבור שהותם בצה"ל. בית המשפט העליון הטעים בסוגיה זו כדלקמן:

"כפי שנקבע בבית משפט זה בעבר, כאשר ענייננו במזונות בגיר, בשונה ממזונות קטין, 'החיוב אינו אוטומטי ואינו נובע מעצם יחסי הורה וילד אלא מקיומן של הנסיבות המיוחדות, המפורטות בסעיפים 4 ו-5 ולגבי אלו צריך להביא ראיות, ובית-המשפט צריך לקבוע בעניין זה ממצאים, המבססים את החיוב' [...] אכן, המחוקק צעד עקב בצד אגודל, מתוך הנחת היסוד שכן משפחה בגיר אינו זכאי למזונות על דרך הכלל, והחיוב יתכן במקרים חריגים בלבד. כדי להטיל חובה זו, ברי כי הנטל להוכיח קיומן של הנסיבות המיוחדות, הקשורות הן ביכולת הנתבע הן ביכולת התובע ובחלופות העומדות לו, התובע הוא על 'המוציא מחברו' (בע"מ 2375/17 פלוני נ' פלוני, "נבו", מיום 7.6.17).

47. לאחר עיון רב בטענות התובעים, מוצא בית המשפט שדין תביעתם להידחות. התובעת לא הניחה בסיס לצרכי הילדים הבגירים כפי שפורטו על ידיה, או בתצהירה של הבת. באותה נשימה יש לקבוע שהתובעת לא הוכיחה את הוצאותיה הנתענות כלפי הילדים הבגירים במהלך השירות הסדיר. נזכיר שאת צרכי הבת העמידה התובעת על סך כולל של 3,430 ₪. ואת צרכי הבן ע"ס 3,130 ₪. בית המשפט סבור עוד שסכומים אלה לוקים בהפרזה לא מבוטלת. נזכיר ששני הילדים היו בשירות סדיר בעת עריכת ההסכם.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

48. הפירוט שהניחה התובעת בדבר תדירות יציאת הילדים הבגירים לחופשות אינו נטול קשיים. לגבי **הבת**,
1 וחרף הפירוט, בית המשפט אינו מוצא הבדל ממשי בין יציאה מידי סופ"ש מיום ה' ועד יום א'; לבין יציאה
2 אחת לשבוע למשך 3 ימים; לבין יציאה אחת לשבועיים למשך 4 ימים. יש לראות בכך וריאציות שונות של
3 אותו היקף יציאות על פני ציר הזמן. לגבי **הבן**, בהינתן ששירת לדבריו ביחידה קרבית, יש מקום לפקפק
4 בטענת התובעת, בהעדר ראיה אחרת, לפיה היה מגיע לחופשה כמעט מידי שבוע. יתירה מכך, עדותו של
5 הבן לא התיישה עם גרסת התובעת ויש מקום לקבוע שלא הגיע הביתה בתדירות הנטענת. לדברי הבן "יש
6 לי בת זוג, ולכן לא בכל שבת אני נמצא בבית. פלוס שבתות שבהן אני סוגר, משמע יכול להיות הרבה יותר
7 מחודש שאני לא נמצא בבית" (ע' 43, ש' 30)
8
9
49. בית המשפט לא השתכנע עוד שהשכר לו זכו הילדים מצה"ל היה נמוך מכדי לשאת בצרכיהם. לפי טענות
10 **הבת** שכרה עמד ע"ס 1,000 ₪ ועלה לשיעור 1,600 ₪ החל מחודש 8/2017, במילים אחרות, כ – 17 חודשים
11 **טרם שחרורה ולמעשה חלק הארי מתקופת שירותה**. בחקירה אישרה הבת שבמהלך שירות החובה יצאה
12 לחופשה בחו"ל (ע' 23, ש' 26), אף שלטענתה עשתה שימוש בכספי מתנה מאמה וסבתה (ע' 35, ש' 26). שכרו
13 של **הבן** לפי טענתו נע בין 1,000 ₪ בתחילת השירות, עלה ל – 1,600 ₪, והתייצב לדבריו על סך 1,400 ₪ לאחר
14 **הפיכתו לקצין**. אין חולק עוד שהצרכים המיוחדים לילדים הבגירים בהליך זה אינם משקפים הוצאות
15 אמת הנתמכות בסימוכין, כי אם "אומדן גס" כדברי הבת (ע' 34, ש' 6 – בנוגע להוצאות על סיגוריות).
16
17
50. בנסיבות אלה יש לקבוע שתביעת הילדים הבגירים אינה עומדת בתנאים הנקובים בחוק המזונות מתוקף
18 הוראות סעיף 25(2) לחוק – "אותו בן-משפחה, על אף מאמציו, אינו יכול לספק צרכיו מעבודה, מנכסיו או
19 ממקור אחר".
20
21
51. בית המשפט מצא כאמור שבנסיבות העניין לא הוכח שלא היה די במשכורת הצבאית לה זכו הילדים
22 הבגירים מצה"ל על מנת לכסות את הוצאותיהם במהלך שירותם. הכרעה זו מתיישבת עוד עם הנקוב בסעיף
23 6 לחוק המזונות, לאמור: "היקף המזונות, מידתם ודרכי סיפוקם ייקבעו, באין הסכם בין הצדדים, על
24 ידי בית המשפט בשים לב לנסיבות [...]". אפשר לראות את הכרעת בית המשפט כקביעה לפיה בנסיבות
25 העניין התקיימה חפיפה בין צרכי הילדים הבגירים לבין שיעור שכרם, באופן שלא קמה עילה להטיל
26 חיוב על האב.
27
28
52. למעלה מן הצורך, ומבלי לגרוע מן האמור, ישוב בית המשפט ויזכיר שסעיף 7 לחוק המזונות מטיל את
29 החובה העקרונית והמסויגת לשאת במזונות ילדים בגירים על בני אותה הקרבה לזכאי. לאמור שהחוק
30 אינו מבחין בין האב לבין האם בהקשר לחובה זו. בהינתן שיכולותיהם הכלכליות של ההורים דומות
31 בעיקרן (ועל כך בהרחבה בהמשך), הרי שככל שיימצא שחלה על הנתבע חובה לשאת במזונות הילדים
32 הבגירים, יש לקבוע שהתובעת נושאת בחובה זו באותה המידה, והיא חלה על ההורים בצורה שווה.
33

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

53. יש מקום לציין עוד שתכליתם של מזונות הוא להגן על ילדים מפני מחסור ולספק להם כדי צרכיהם. על דרך השלילה, תשלומי מזונות, כעיקרון, אינם מתנהגים כזכות הונית מצטברת שעומדת לגביה בדיעבד ובשעה כשבעולם המעשה לא קם צורך לספק צרכיו של ילד, או בגיר בעת שירותו בצה"ל.

54. **לסיכום**, התובעים לא הוכיחו את זכאותם למזונות מתוקף חוק המזונות ולא עמדו על קיומם של התנאים אותם מונים החוק וההלכה לשם הכרה בזכאות זו – שבניגוד למזונות קטינים אינה מוענקת באופן אוטומטי. לגופן של טענות, לא נמצא בסיס להיקף הצרכים / ההוצאות הנטענות ויש מקום לפקפק עוד בתדירות היציאה של הילדים לחופשות במהלך השירות הצבאי. **נקבע עוד שבמישור העקרוני, החובה לספק לילדים מזונות כבגירים אינה בלעדית לנתבע, אלא חלה גם על התובעת. מכל הטעמים הללו, נמצא שיש לדחות את תביעת הילדים הבגירים.**

התביעה למזונות הקטינה

צרכי הקטינה

55. התובעת העמידה את צרכי הקטינה על סך כולל של **3,830** ₪ לחודש. בית המשפט סבור ששיעור הוצאות זה אינו מבוסס בראיות ולוקה אף הוא בהפרזה. אין חולק שהסכום עולה על הסכום המינימלי המוכר בפסיקה, גם על צדו הגבוה. הדרישה לסכום של 500 ₪ מידי חודש עבור "ביגוד והנעלה" לקטינה אינו מבוסס בראיות ואינו סביר. הוא הדין לסכום בן 500 ₪ עבור "חופשות בארץ ובחו"ל". לא הוכח בפני בית המשפט שדרישה זו מתיישבת עם רמת החיים המוכרת לקטינה או אורח החיים אליו נחשפה. כמו כן, ובהינתן שהקטינה זוכה לפי הטענה לדמי כיס מאמה בסך 200 ₪ בחודש, הדרישה לסכום של 400 ₪ עבור "תרבות, פנאי ובילוי" אף היא מופרזת בנסיבות העניין.

56. התובעת לא הוכיחה אפוא את צרכי הקטינה כנטען, ולא הוכיחה עוד שצרכי הקטינה עולים על סכום המינימום המוכר בפסיקה. ראוי לציין בהקשר זה שסכום הצרכים המינימליים המוכר בפסיקה זכה לתמורות בפסיקה המנחה, וראוי לציון פסק הדין בעמ"ש (חי') 32385-11-18 א' ג' נ' ר' ג' (נבו, מיום 22.5.2019), שם העמיד בית המשפט סכום מינימום בשיעור 1,600 ₪. עוד הפנה בית המשפט "לפסיקת בתי המשפט המחוזיים מהשנים האחרונות המצדדת בהעלות הרף שאינו דורש הוכחה לכדי 1,600 – 1,700 ₪. בכגון דא הפנה בית משפט קמא לעמ"ש (ת"א) 46291-01-16 פלוני נ' פלוני [...] עמ"ש (ת"א) 32172-11-17 ע.ש (קטינה) נ' נ.ש [...]"; ור' עוד פסק הדין בעמ"ש (חי') 26409-10-18 מ' ש' נ' ק' ש' (נבו, מיום 25.7.2019).

57. פירוט הוצאות המדור לוקה אף הוא בקשיים ואי-דיוקים. התובעת העמידה את הוצאות המדור ואחזקתו על סך כולל של 7,590 ₪, מתוכם 4,500 ₪ עבור משכנתא וביטוח לדבריה (ר' גם בחקירתה הנגדית, ע' 8, ש' 2). התובעת לא הציגה סימוכין לטענה זו. עיון בדפי החשבון שצרפה לתצהירה (נס' יג') (עבור החודשים

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

10-7 לשנת 2019) מלמד על החזר משכנתא בשיעור של כ - 3,740 ₪ בלבד, וכן על חיוב חודשי יחיד עבור ביטוח "הראלי" בסך כ - 140 ₪ בלבד.

58. בהמשך לכך יצוין עוד שהתובעת טענה שהיא נושאת בהשבת הלוואות בסך חודשי כולל של 2,145 ₪, בעוד דפי החשבון מלמדים על פירעון הלוואה חודשי בסך כ - 340 ₪. נס יב' לתצהיר התובעת מלמד עוד על שני החוזים נוספים בסך כ - 750 וכ - 450 ₪. לאמור שבית המשפט איתר סימוכין להחזרי הלוואת בשיעור 1,540 ₪ בלבד (לא כולל את החזר משכנתא כאמור).

59. עוד עמדה התובעת על הוצאות "מיסי יישוב" בסך 650 ₪, ותשלום "ארנונה+מים" בסך 550 ₪. תשלומים אלה נחזים בתצהירה של התובעת לתשלומים חודשיים. עיון בנספח ח' לתצהיר התובעת מלמד שתשלומי הארנונה הם דו-חודשיים כמקובל, ועמדו לאורך השנים ע"ס 638 ₪ (לחודשיים). עולה עוד שהחל מחודש 2/2018 הוגדרה התובעת כ"הורה עצמאי" וזכתה להנחה בשיעור 128 ₪ (לרבות ניכוי הפחתה רטרואקטיבית). יוצא מכך, באין ראיה אחרת, שהתובעת נושאת בארנונה בשיעור כ 510 ₪ לחודשיים, לאמור, כ - 250 ₪ לחודש. בית המשפט לא איתר חיובים עבור "מיסי יישוב" ומנספח ח' עולה שבמהלך השנים 2018 - 2019 שילמה התובעת ליישוב סכום חודשי בשיעור של כ - 170 ₪ - 200 ₪ בלבד. יתכן שמדובר בתשלום הנטען עבור מסגרת חינוכית לשעות האחה"צ כטענת התובעת.

60. מן המקובץ עולה שהוצאות המדור הנטענות לא הוכחו.

השתכרות התובעת

61. התובעת נמנעה כאמור מלנקוב בסכום השתכרות קונקרטי בתצהירה או בסיכומיה. בבקשתה למזונות זמניים ציינה שמשתכרת 16,500 ₪ נטו. בחקירתה הנגדית טענה התובעת שמשתכרת סך של 14,500 ₪ נטו (ע' 7, ש' 29). תלושי השכר שצרפה אינם מלאים (מחודש ינואר 2019 ועד ספטמבר 2019). בית המשפט טרח ועיין בתלושי השכר (החלקיים) מטעם התובעת, והעמיד את הנתונים, לשם הנוחות, בטבלה הבאה:

חודש	ברוטו	בהפחתת ניכויי חובה	נטו
9/2019	29,788	21,530	19,579
8/2019	42,716	28,643	25,864
7/2019	20,426	16,710	15,288
6/2019	25,069	19,262	17,899
5/2019	20,473	16,769	15,447
4/2019	18,109	15,321	13,981
3/2019	20,591	16,826	15,490
2/2019	19,468	16,193	14,939
1/2019	20,680	16,881	15,425
ממוצע	23,591	18,681	17,101

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

1
2 .62 מהנתונים עולה אפוא, ששכרה הממוצע של התובעת בהתאם לתלושי השכר אותם צרפה לעיון בית המשפט,
3 הוא 18,681 ₪ בערכי ברוטו בהפחתת ניכויי חובה, ו – 17,101 ₪ נטו לבנק.

השתכרות הנתבע

4
5
6 .63 הנתבע העמיד שכרו הממוצע על סך 16,000 ₪. גם הנתבע צירף תלושי שכר חלקיים (מחודש 1/2019 עד
7 חודש 10/2019). בית המשפט עיין גם באלה, והעלה את הנתונים הבאים:
8

חודש	ברוטו	בהפחתת ניכויי חובה	נטו
10/2019	24,494	20,510	19,825
9/2019	36,818	27,282	24,691
8/2019	25,766	21,370	18,687
7/2019	25,385	21,113	18,440
6/2019	28,869	22,782	22,001
5/2019	23,165	20,003	19,203
4/2019	23,572	20,080	19,429
3/2019	28,172	24,378	23,485
2/2019	23,057	19,652	18,910
1/2019	22,999	20,164	19,148
ממוצע	26,229	21,733	20,381

9
10 .64 מהנתונים עולה ששכרו הממוצע של הנתבע, בהתאם לתלושי השכר (החלקיים) שצירף הוא 21,733 ₪
11 במונחי ברוטו בהפחתת ניכויי חובה, וסך של 20,381 ₪ במונחי נטו לבנק. הנתבע טען שהוא נושא
12 ב"הלוואות וחובות" (עי' 60, ש' 31) אך לא הציג סימוכין לכך – למעט עבור תשלום שכ"ד בשיעור 3,000 ₪.
13 עוד עלה בחקירתו שהנתבע רכש רכב חדש מסוג שברולט, שנת ייצור 2019, אך הנתבע סירב לחלוק מידע
14 זה, ולדבריו - "לא. אני לא רוצה להגיד לך כמה הוא עלה" (עי' 63, ש' 17).

15
16 .65 השוואה בין השתכרות הצדדים תלמד, ראשית, שהתובעת זוכה לשכר נאה מעבודתה, גם ביחס לנתבע.
17 שנית, פערי ההשתכרות בין הצדדים אינם דרמטיים. שלישית, שני הצדדים זוכים לתוספות, הטבות
18 ותמריצים שמוצאים ביטויים בתלושי השכר.

חלוקת זמני השהות

19
20
21 .66 הנתבע טוען בתצהירו לקיומו של "קשר רציף" בינו לבין הקטינה. עיון בהסכם מלמד שהצדדים נמנעו
22 מלעסוק באחריות ההורית או בקביעת ה"משמורת". הצדדים קבלו על עצמם בהסכם מערכת שוויונית של
23 קבלת החלטות הנוגעות לכל היבט בחייה של הקטינה (ס' 5-26). יחד עם זאת, הלכה למעשה, הוענקה
24 האחריות ההורית בידי התובעת, וכך נלמד מחלוקת זמני השהות עליה נעמוד להלן (ס' 27-34 להסכם),

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

- 1 לרבות החלוקה המוסכמת בחגים, מועדים וחופשות. כך נלמד עוד מהנקוב בסעיף 11 להסכם, על פיו
2 התובעת "תהיה נציגת ההורים מול גופים חיצוניים כגון: מוסדות הלימוד, קופת חולים וכדומה".
3
- 4 67. זמני השהות שהנתבע לקח על עצמו במסגרת ההסכם מצומצמים ביותר: בימי חול, אחת לשבוע מהשעה
5 17:00 ועד הבוקר למחרת. בסופי השבוע, מיום ו' בשעה 15:00 ועד כשעה לאחר צאת השבת. גם בחקירתו
6 ציין שלפני שנוצר נתק בינו לבין הקטינה, פגש בה "בין פעם לפעמיים בשבוע" ולמשך 3-4 שעות לדבריו
7 (ע' 59, ש' 21 ואילך). לפני מועד ההוכחות נוצר נתק בין הנתבע לבין הקטינה, לאחר שהנתבע איים לשבור
8 לה את מכשיר הסלולרי. בחקירתו הנגדית בלטה מורת הרוח של הנתבע להשיב לשאלות אלה. תחילה טען
9 שמדובר בשקר של הקטינה, אך בהמשך השיב – "יש לי את הזכות לאי הפללה" (ע' 70, ש' 17). לבסוף
10 הסכים להודות: "אני אמרתי שאני אחרים את הטלפון [...] אני שילמתי ואני רשאי להחרים. כן. מה לא
11 בסדר?" (ע' 70, ש' 26). כאמור, לאחר האירוע המדובר נותק הקשר בין הנתבע לבין הקטינה.
12
- 13 68. לא עולה צורך בענייננו להיכנס לעובי הקורה ולעמוד על חלוקה מדויקת של זמני השהות בין הנתבע לבין
14 הקטינה. ניכר שחלוקה קבועה אינה מתקיימת. גם בנסיבות נורמטיביות, בהיתן גילה של הקטינה, ניתן
15 משקל רב יותר לרצונותיה, עיסוקיה וזמנה הפנוי. לענייננו נוגעת המסקנה המתבקשת, והיא שהנתבע אינו
16 נוטל חלק ממשי בעול גידול הקטינה.
17
- 18 **סיכום ביניים**
- 19 69. בית המשפט ביסס את ההכרעה שלא הוכחו צרכי הקטינה החורגים מסכום המינימום המוכר בפסיקה,
20 ואף לא הוכחו הוצאות המדור הנטענות. נמצא שהכנסת התובעת היא בממוצע 18,681 ₪ לחודש בערכי
21 ברוטו בהפחתת ניכויי חובה. לסכום האמור יש לצרף את קצבת הילדים המשולמת לתובעת בסך 101 ₪.
22 נמצע עוד שהכנסת הנתבע היא 21,733 ₪ לפי אותם ערכים. אמנם קיים פער בין שיעור השתכרות הצדדים
23 לטובת הנתבע, בשיעור של כ- 3,000 ₪. אך אין בפער האמור כדי לאיין את שיעור השתכרות הנתבעת.
24 בנוסף נקבע שהנתבע אינו נושא בעול גידול הקטינה וככל שמתקיימים זמני שהות בין השניים, הם
25 מצומצמים ביותר.
26
- 27 70. פסק דינו של בית המשפט העליון בבע"מ 919/15 פלוני נ' פלונית ("נבו", מיום 19.7.2017) פתח צוהר רחב
28 לבחינת נסיבות העניין לשם פסיקת מזונות קטינים בגילאים 6 עד 15. מתוקף ההלכה בתי המשפט רשאית
29 ונדרשים לתת דעתם לכל נסיבות העניין הנדון - הפרשי השתכרות בין ההורים וחלוקת זמני השהות
30 הנוהגת בין ההורים בפועל. הלכה אינה חלה על ענייננו מפאת גילה של הקטינה לעת כתיבת שורות אלה,
31 על אף שהיתה בת כ- 13 עם פתיחת ההליכים.
32

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

71. בנסיבות אלה חלה על האם התובעת חובת מזונות משנית מדין צדקה – בכפוף לאמידותה ויכולתה לספק צרכיה (ר' תמ"ש (ב"ש) 10-08-34894 ש.ג.נ' מ.ג., "נבו", מיום 9.6.11; וגם תמ"ש (קריית) 12-09-13627 פלוני נ' פלונית, "נבו" מיום 19.6.13). בית המשפט אינו מוצא קושי לקבוע בענייננו שהתובעת אמידה דיה לספק את צרכיה שלה ולמעלה מכך.

72. עוד יש לציין, שעל אף שבית המשפט העמיד לעיל את שיעור הכנסותיהם של הצדדים בערכים מספריים, ועל אף שיש בנתונים אלה לספק קנה מידה לחוסנו הכלכלי של כל צד, לצד בחינת חלוקת זמני השהות, אל לו לבית המשפט להתמסר לנוסחאות וחישובים מספריים לשם בחינת שיעור המזונות הראוי בנסיבות המקרה הקונקרטי. אמירותיו הבאות של בית המשפט המחוזי בבאר שבע, קולעות לדעתו של בית המשפט וממצות את הגישה הראויה לבחינת שיעור מזונות קטינים:

"לצד זאת, סבורה אני כי יש להיזהר מפני עריכת תחשיבים מתמטיים מדויקים שמתבססים על האחוז המדויק של זמני השהות ועל ההכנסות הפנויות במדויק. על הקושי המעשי והעיוני בתחשיב מתמטי מדויק ר' פסק דינה של השופטת י' שבח בבע"מ 17-11-32172 ש.נ' ש. [...]. ר' גם עמ"ש (חי') 18-04-20634 פלוני נ' פלונית [...].

"נוסחה המשכללת את ההכנסות הפנויות, חלוקת זמני השהות וצרכי הקטינים היא כלי עבודה שימושי לקביעת סכום המזונות, אך יש להתייחס אליה בערבון מוגבל, בשל חוסר היכולת לחשב במדויק - ובמיוחד חוסר היכולת לנבא במדויק - את הערכים המוצבים בנוסחה. לצד הנוסחה, על בית המשפט להעריך את מכלול הנסיבות, ולקבוע את המזונות גם על סמך התרשמות כללית מהצדדים. כך למשל, על בית המשפט להעריך מי מהורים עתיד לשאת בהוצאות שאינן תלויות שהות. בסופו של יום, פסיקת מזונות אינה מדע מדויק, היא נגזרת מתוך נתונים, הערכות ואומדנות, על יסוד מלוא התמונה הנפרשת בפני הערכאה המבררת" (עמ"ש (ב"ש) 18-10-30516 י.ר.נ' ש.ר., "נבו" מיום 2.6.19; ס' 41 לפסק הדין).

יישום הנסיבות במתווה של תביעה ראשונית למזונות

73. על בסיס הפער בשיעור השתכרות הצדדים, וכן שיעור ההשתכרות של כל אחד מהם, והן על בסיס צרכי הקטינה למזונות ומדור ששיעורם הנטען לא הוכח, והן על בסיס חלוקת עול הטיפול הקטינה שמונח על גבה של התובעת לבדה, קובע בית המשפט שסכום המזונות עבור הקטינה הנקוב בהסכם, הינו סכום סביר בנסיבות העניין. לאמור סך של 2,000 ₪ לחודש, כאשר הסכום האמור כולל את הוצאות המדור ואחזקת המדור (בלבד, ועל כך בהמשך). בית המשפט לא שוכנע, גם לאחר בירור עמוק של טענות הצדדים, שיש לשנות מהסכום הנקוב כעונה נאמנה לצרכי הקטינה בנסיבות העניין. הנתבע משתכר שכר גבוה יותר מהתובעת ואינו לוקח חלק משמעותי בטיפול בקטינה. מנגד, שיעור שכרה של התובעת גבוה והיא לא הצביעה על מחסור כיס שיש בו לפגוע בצרכי הקטינה.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

1 להלן יתייחס בית המשפט למחלוקת בין הצדדים, לגבי רכיבי סכום המזונות המוסכם וימצא שפרשנותו
2 הראויה של ההסכם אינה הולמת את הפרשנות שמעניק לו הנתבע, לפיה מוצא עצמו פטור מהשתתפות
3 במירב ההוצאות החריגות. יהיה בכך על מנת להשלים את ההכרעה האמורה, תוך הקביעה שסכום המזונות
4 הפסוק בסך 2,000 ש"ח, אינו כולל את הוצאות החינוך החריגות.

יישום הנסיבות על בסיס תובענה להגדלת המזונות

7 יישום זה יביא לתוצאה דומה, של הותרת סכום המזונות הנקוב בהסכם על כנו. הכללים המנחים לבחינת
8 תובענה לשינוי מזונות אינם חדשים ונטועים עמוק בשיטתנו המשפטית. **בירור הטענות יתרכז בשינוי
9 נסיבות מהותי שהתרחש לאחר קביעת המזונות – בפסק דין או בהסכם.** לא די בשינוי נסיבות של מה בכך,
10 ועל התובע שינוי של סכום המזונות הפסוק להצביע על שינוי נסיבות משמעותי ובלתי צפוי הנוגע למסדים
11 מרכזיים שבבסיס ההכרעה או ההסכמה (ר' ע"א 363/81 פייגה נ' פייגה, פ"ד לו (3) 187; ע"א 177/81 רחל
12 גלעדי נ' ד"ר ישראל גלעדי, פ"ד לו(3) 179). באותה נשימה, וכפועל יוצא מכך, **"שינוי בלתי משמעותי על
13 תוצאותיו צריך להיספג על-ידי הצדדים להתדיינות הקודמת, והם חייבים להתאים עצמם למשמעותו
14 בלי לשוב ולפנות לערכאות"** (ע"א 177/81 רחל גלעדי נ' ד"ר ישראל לעיל).

16 מזונות קטינים נקבעים תוך צפיית פני עתיד ונועדו לתת מענה לצרכי הקטינים בהתבגרותם. לתכונה זו
17 משנה תוקף בהינתן מזונות קטינים שנקבעו בהסכמה כבענייננו, ומשהצדדים מוחזקים כבעלי המידע
18 המהימן ביותר על צרכי הילדים ועל יכולותיו הכלכליות של כל אחד מההורים. לכן רק שינוי משמעותי
19 ועמוק יצדיק היזקקות חוזרת של בית המשפט לשאלת המזונות.
20 ראו לעניין זה, ע"א 363/81 פייגה נ' פייגה לעיל; תמ"ש (ת"א) 85240/98 דרומי נ' דרומי (לא פורסם); ע"א
21 4515/92 שטיין נ' שטיין (ניתן ביום 13.6.1994).

23 בענייננו טענה התובעת לשינוי נסיבות בשני ראשים: האחד, ההפחתה המשמעותית לטענתה בזמני השהות
24 בין הנתבע לבין הקטינה. שנית, עלית שכר הלימוד של הקטינה בשיעור 100%, בעקבות לימודיה במגמת
25 צילום.

27 לעניין הטענה הראשונה בנוגע לצמצום זמני השהות בין הנתבע והקטינה, אין בידי בית המשפט לקבלה.
28 כשם שפורט באריכות לעיל, מלכתחילה הוסכם על זמני השהות מצומצמים ביותר שאינם מגיעים לכדי
29 נטילת חלק ממשי בעול הטיפול בקטינה וגידולה. אכן, חלוקה זו הצטמצמה אף יותר נוכח ההרעה ביחסי
30 הקטינה עם האב. הקטינה לא לנה בבית האב והמפגשים צומצמו עד אינם קיימים. אין לראות בכך שינוי
31 מהותי, כי אם שינוי מינורי וחסר משמעות כלכלית. יצוין שבהקשר זה העלתה התובעת את הטענה לפיה
32 לאחר גירושי הצדדים החל הנתבע בהליך חזרה בתשובה ועובדה זו יצרה חיכוחים ומחלוקות לגבי היות
33 הקטינה בבית הנתבע במהלך השבת. אין לקבל טענה זו כרלוונטית לענייננו. מחקירת התובעת עולה שהליך

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

1 החזרה בתשובה של הנתבע החל לפני הליכי הגירושין (ע' 4, ש' 5 ואילך; ור' גם עדות הבת, ע' 23, ש' 28).
2 גם בהנחה שיש ממש בטענה ונוצרו חיכוחים בעטייה של החזרה בתשובה, אין המדובר בשינוי מהותי אותו
3 התובעת לא יכולה היתה לצפות.

4
5 79. לעניין הטענה השניה, בנוגע לעליה בשיעור שכר הלימוד עבור הקטינה, דינה להידחות גם כן. גם אם יקבל
6 בית המשפט את הטענה במלואה, בערבו של יום ולטענת התובעת, מדובר בהוצאה חודשית בשיעור כ – 215
7 ₪, שהאמירה לכדי 420 ₪. בית המשפט אינו מוצא בכך שינוי נסיבות מהותי.

8
9 80. **לסיכום** יאמר, שאף אם נבחן את תביעת הקטינה כתובענה להגדלת מזונותיה, לא הוכחה התרחשותו של
10 שינוי נסיבות מהותי היורד לשורשו של עניין ומצדיק עיון מחדש בסכום המזונות. גם העובדה שהתביעה
11 דן הוגשה כשנה לאחר אישור ההסכם מחלישה בנסיבות העניין את הטענה לקיומו של שינוי נסיבות
12 מהותי. נוסף ונאמר שגם הכרעה זו ניצבת לצד הפרשנות הראויה להסכם לפי ראות עיניו של בית המשפט,
13 ותוך דחיית פרשנות הנתבע. לסוגיה זו נפנה להלן.

פרשנות ההסכם – הוצאות החינוך החריגות

14
15
16
17 81. בית המשפט מוצא שניסוח הוראות ההסכם בהקשר למזונות הקטינה לוקה בחסר, ובכך הותיר פתח
18 לפרשנות בה אוחז הנתבע, תוך שהוא מרוקן את הוראות ההסכם מתוכן. לשם הנוחות, נביא בשנית
19 מהוראות ההסכם.

20
21 א. **סעיף 35** : הנתבע יישא ב"דמי מזונות ומדור" הקטינה בשיעור 2,000 ₪ מידי חודש, עבור "כלל
22 הוצאותיה".

23
24 ב. **סעיף 38** : "דמי המזונות והמדור יכללו את כלל ההוצאות השוטפות הנדרשות לגידולה של
25 מאיה כגון: חינוך חובה, ביגוד והנעלה, חוגים, כלכלה, תשלומי קבע לקופ"ח, הוצאות מגורים
26 וכל הוצאה שוטפת אחרת שלא הוחרגה במסגרת הסכם זה".

27
28 ג. **סעיף 39** : "הוצאות חריגות – הוצאות חריגות שאינן מוגדרות כהוצאה שוטפת יתחלקו באופן
29 שווה בין [ההורים]".

30
31 ד. **סעיף 40** : "קבלת ההחלטה על הוצאה חריגה תיעשה בתיאום מראש ובהסכמה של שני
32 ההורים".

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

- 1 ה. סעיף 41: "הוצאות רפואיות שאינן מכוסות על ידי קופ"ח ו/או טיפולים פסיכולוגיים ו/או
2 אבחונים למיניהם ייחשבו להוצאות חריגות ויתחלקו באופן שווה בין [ההורים]".
3
4 82. עיננו הרואות, שמתוקף סעיף 40, לא יתכן בעולם המעשה קיומה של הוצאה חריגה ללא הסכמתו מראש
5 של הנתבע. ואכן, ניכר שלפי תפיסתו של הנתבע, הוצאות חריגות אינן קיימות בעולם המציאות, ואף אם
6 קיימות, אלו לעולם תסווגנה כ"הוצאות שוטפות" המגולמות בסכום המזונות – 2,000 ₪.
7
8 83. נעמוד בקצרה על תשובותיו של הנתבע בחקירתו, ויש לראות בהן תשובות מייצגות של גישתו בהקשר זה:
9 לעניין השתתפות בשכר הלימוד עבור הקטינה השיב: "אני יודע לומר לך כמה אני משלם, ושזה מגולם
10 בהוצאות החינוך שלה. ויש סעיף בחוזה, אם את רוצה אני אפנה אותך" (ע' 52, ש' 9). וכך בהמשך:
11
12 ש: סביב 650 שקלים לחודש, 620 שקלים בחודש. מי אמור לשלם את זה לשיטתך?
13 ת: מי, מה זאת אומרת מי שאמור לשלם את זה?
14 ש: מי אמור לשלם את זה?
15 ת: יש חוזה. מי שמופיע בחוזה שאמור לשלם את הוצאות החינוך, ימשיך לשלם את זה גם
16 עכשיו וגם אחר כך (ע' 57, ש' 6).....
17 ש: הרי זו הבת הקטנה שלך ואתה חפץ ביקרה. שכר הלימוד גבוה יותר. אתה חושב שאתה
18 צריך באמת להשתתף בזה?
19 ת: אני לא חושב שהשאלה רלוונטית (שם, ש' 19)
20
21 לעניין השתתפותו בעלות סמינר מטעם תנועת הנוער: לדבריו "ברור" שזו הוצאה שוטפת ואינה מעניינה
22 (ע' 52, ש' 24).
23
24 לעניין השתתפותו בשיעורי עזר השיב: אלה אינם חלק מחובתו (ע' 53, ש' 6), שיעורי עזר מהווים הוצאה
25 שוטפת, ולדבריו עוד "אני יכול לסייע לה במתמטיקה בעצמי" (ע' 55, ש' 20).
26
27 לעניין השתתפותו בעלות בסך 750 ₪ עבור משקפיים לקטינה: על אף שמדובר בהוצאה חריגה גם לשיטתו,
28 אינו חייב להשתתף בה, מסיבותיו שלו (ע' 54, ש' 8).
29
30 84. תשובותיו של הנתבע בהחלט מעידות על גישתו, לפיה משך ידו ממימון הוצאות החינוך של הקטינה, למעט
31 הוצאות שהוא חפץ בייקרן ושהוא סבור שהקטינה זקוקה להן (אף שלא הוכיח שנושא או נשא בהוצאה
32 כלשהי עבור הקטינה למעט תשלום המזונות). גם לגופן של טענות, אין בידי בית המשפט לקבלן במלואן.

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

- 1 .85 בית המשפט אינו מוצא כל בסיס לסירוב הנתבע לשאת בחלקו עבור **שיעורי עזר**, ופשיטא שהוצאה זו אינה
2 נמנית עם ההוצאות "השוטפות" המנויות בסעיף 38. לא נמצא עוד בסיס עובדתי או משפטי לתפסיתו של
3 הנתבע לפיה שיעורי עזר היא בבחינת הוצאה שהוא אינו חב בה.
4
- 5 .86 **שנית ובנוגע להוצאות החינוך**, יש לפרש את ההסכם לטובתה של הקטינה, ולא לטובתו של הנתבע. אין
6 המדובר באב דל באמצעים, ומנגד אין המדובר בהוצאות בשיעור שיגרמו לנתבע חסרון כיס. את המושג
7 "חינוך חובה" בסעיף 38 אין לפרש באופן שיפטור את הנתבע מכל הוצאות חינוך הנקרות בדרכה של
8 הקטינה. הפרשנות בה אווזו הנתבע מרוקנת מתוכן את הוראות סעיף 39 ו – 40. בשני הסעיפים מגולמת
9 ההנחה שהוצאות חריגות אכן קיימות והצדדים יישאו בהן בחלקים שווים. אך לפי פרשנותו של הנתבע,
10 לעולם לא תהיינה הוצאות חינוך חריגות שכן אלה מגולמות לשיטתו במושג "חינוך חובה". יתירה מכך,
11 וכשם שאפשר להתרשם מתשובותיו של הנתבע, הוא מעולם לא הסכים להכיר, וגם לא יסכים בעתיד,
12 בקיומה של הוצאה חריגה לפי סעיף 40.
13
- 14 .87 יתירה אף מכך, ומבלי לקבוע מסמרות, ספק בעיני בית המשפט אם אפשר להתייחס לשכר הלימוד הנוכחי
15 כהוצאת "חינוך חובה". הדרך המקובלת להבין מושג זה היא בזיקה לתשלומי חובה החלים על כלל הורי
16 התלמידים. בענייננו **בחרה הקטינה ללמוד במגמת צילום**. דומה הדבר לבחירת מסלול לימוד ייחודי הכרוך
17 בעלות – שהיא עלות נוספת לתשלומי החובה כגון אגרת חינוך, תשלומי הורים וכיוצ"ב. אין המדובר
18 במסלול "חובה", כי אם מסלול בחירה, שעלות עצמאית בצדו. **בהינתן שמדובר במסלול לימוד מוכר, הרי**
19 **שגם הציוד הנדרש, שהוא בבחינת ציוד חובה מתוקף דרישת בית הספר, הוא הוצאת חינוך מובהקת שעל**
20 **הנתבע להשתתף בה.**
21
- 22 .88 בית המשפט סבור עוד שיש בהתנהלות הנתבע מידה של חוסר תום לב. דבקונו של הנתבע בלשון ההסכם
23 ובפרשנות חד צדדית שמרוקנת אותו ופוטרת אותו בפועל מהשתתפות בהוצאות החינוך של הקטינה,
24 אינה יכולה להתיישב עם עקרון תום הלב, ובפרט עם הוראות **חוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג – 1973**.
25 **סעיף 39 לחוק משקף בשיטתנו המשפטית את עקרון העל של חובת תום הלב, וקובע ש"בקיום של חיוב**
26 **הנובע מחוזה יש לנהוג בדרך מקובלת ובתום לב"**. התנהלות הנתבע רחוקה מלהלום הוראה זו.
27
- 28 .89 יוצא אפוא שהנתבע רואה עצמו פטור מהשתתפות בהוצאות חינוך חריגות, מתוקף פרשנות אותה בית
29 המשפט אינו יכול לקבל, והיא מכוונת באופן מובהק כנגד טובתה של הקטינה. באיזון בין תוקפו של
30 ההסכם, עליו אין עוררין, לבין צרכי הקטינה, **בית המשפט מוצא לנכון להתערב בפרשנות ההסכם באופן**
31 **שיסכל את הדרור שנטל לעצמו הנתבע למשוך ידיו מהוצאות החינוך ולהשליך יהבו על סכום המזונות.**

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

90. לפיכך קובע בית המשפט, שיש לפרש את ההסכם כך שהוצאות החינוך החריגות עבור שכר לימוד, ציוד נדרש למגמת הלימוד, תשלומי הורים ושיעורי עזר, לרבות הוראה מתקנת, אינן בבחינת "הוצאות שוטפות" כי אם הוצאות חריגות, והנתבע יישא במחציתן.

מועד תחילת חיוב הנתבע לפי פסק הדין

91. יש לתת את הדעת למועד התחלת פסק הדין, המועד ממנו יחויב הנתבע לשאת בהוצאות החינוך המנויות בפסק הדין, שיהלום את נסיבות העניין ואת הצדק (להלן – "מועד התחילה"). מועד התחילה נתון אף הוא לשיקול דעתו הרחב של בית המשפט. התובענה הוגשה בחודש 3/2018, אך גם אם נראה תובענה זו כתביעה ראשונית למזונות הקטינה, במועד הגשתה הנתבע נשא במזונות לפי ההסכם. כמו כן, חיובו של הנתבע לפי פסק הדין מתייחס לגזרה אחת מתוך המושג הכולל "מזונות", והיא הוצאות החינוך החריגות. נסיבות אלה מצדיקות לקבוע את מועד ההתחלה במועד רלוונטי המאוחר להגשת התביעה. מאידך גיסא, בית המשפט מוצא ברכיב הוצאות החינוך בענייננו רכיב בעל משקל – הן משום שמדובר בהוצאה בעלת חשיבות יתירה לעומת רכיבים אחרים, והן מכיוון שבנסיבות העניין הקונקרטיות לימודיה של הקטינה כרוכים בהוצאות שהיקפן אינו מבוטל – אף כי סביר ותואם את חוסנם הכלכלי של ההורים. בהתאם לכל האמור בפסק הדין, בית המשפט מוצא שאין הצדקה בנסיבות אלה להשית את הוצאות החינוך מן העבר על הנתבעת בלבד.

92. לאחר שהפך בדבר, סבור בית המשפט לאחר איזון בין הנסיבות המנויות לעיל, שיש להציב את מועד "התחילה" על תחילת שנת הלימודים תש"פ – 1.9.2019. חוב העבר ישולם בכפוף להצגת קבלות.

לסיכום

93. לאחר שבית המשפט דן באריכות בטענות הבגירים, נמצא שדין תביעתם להידחות. אך אין בכך משום דחיית טענותיהם העובדתיות. כעת, בתום הדיון לגופה של התביעה, ולאחר שבית המשפט חזה בצדדים באופן בלתי אמצעי והתרשם מראות עיניו, יש לקבוע ללא היסוס שהנתבע גרם לילדיו צער וסבל רב. הנתבע הצטייר כמי שנוטר טינה כלפי ילדיו באופן עיקש, ורואה אותם כמי שמצדדים באמם וניצבים מולו וכנגדו על המתרס לצידה. הילדים, שהיו כאמור בגירים וחייילים בשירות חובה בעת גירושי הצדדים, ניסו כל אחד בדרכו לדבר אל ליבו של הנתבע בעיצומו של הסכסוך. הם הפצירו בו לנהוג ביושר ובהגינות וברגישות לאמם, לאחותם הקטינה ואף אליהם, אך הנתבע דחה ניסיונות אלה כלאחר יד והעדיף להמשיך בדרכו.

94. לא נעלם עוד מעיני בית המשפט שהנתבע, מטעמיו שלו, קימץ ידיו כלפי ילדיו הבגירים, ולאחר פרוץ הסכסוך עם התובעת סירב לסייע בידיהם בכל היבט שהוא. הוא התנכר אליהם ובודד עצמו מפניהם. הוא סירב לסייע להם כלכלית, ולו באופן סמלי כמתן "דמי כיס". אמנם נכון הוא שבמצב הדברים הנתון בנסיבות העניין, לא חלה על הנתבע חובה משפטית לשלם לבגירים או לשאת בחלק מהוצאותיהם, אך את

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

- 1 חובתו המוסרית כאב זנח הנתבע כליל והתנער מכל סממן של אחריות כלפיהם, אחריות של הורה הדואג
2 לילדיו גם אם עברו את גיל ה-18.
3
- 4 95. כחלק בלתי נפרד מתפיסת עולם זו, משך הנתבע ידיו מהשתתפות בהוצאות שהן הכרחיות לקטינה, לשם
5 רווחתה וחינוכה, והסתתר מאחורי הוראות ההסכם. הנתבע פטר עצמו מצרכי הקטינה באמצעות תשלום
6 חודשי נקוב לידי התובעת בלבד.
7
- 8 96. כאמור בפתחו של פסק הדין, בית המשפט ביקש לעשות שימוש בסמכותו לקרב בין הנתבע לילדיו, על מנת
9 שיישרו ההדורים ואף שתהיה לכל הפחות לילדים הבגירים האפשרות ללבן עם אביהם את המטענים אותם
10 הם נושאים על גבם בעקבות התנהגותו מאז פתיחת ההליכים. לדאבון הלב הנתבע סירב לקחת חלק
11 בניסיונות אלה, וראה עצמו קורבן של ילדיו הבגירים שעשו יד אחת עם אמם. **יש להצטרף על כך שהנתבע**
12 **לא היה ער לגודל השעה ולא ניצל את ההזדמנות שנקרתה בדרכו להתקרב לילדיו ולכונן מערכת יחסים**
13 **הולמת של אב עם ילדיו.**
14
- 15 **סוף דבר**
- 16 97. על בסיס כל הנקוב בפסק הדין, נקבע כדלקמן:
17 א. תביעת הילדים הבגירים – נדחית.
18
- 19 ב. תביעת מזונות הקטינה מתקבלת, באופן שדמי המזונות הנקובים בהסכם **אינם כוללים** את הוצאות
20 החינוך הבאות: **שכר לימוד ותשלומי הורים לבית הספר כולל מגמת הלימוד; רכישת ציוד לבית**
21 **הספר ולמגמת הלימוד; שיעורי עזר לרבות הוראה מתקנת.**
22
- 23 ג. הוצאות אלה תיחשבנה הוצאות חינוך חריגות והנתבע יישא במחציתן, בכפוף להצגת קבלה, החל
24 ממועד התחילה משנת הלימודים 1.9.19.
25
- 26 ד. חוב העבר בהתאם לפסק הדין ישולם על ידי הנתבע לתובעת תוך 60 ימים מהיום, וממועד זה יישא
27 הפרשי הצמדה וריבית כדין, ממועד פסק הדין ועד למועד התשלום בפעול.
28
- 29 ה. למען הסר ספק, השתתפות הנתבע בהוצאות המנויות אינה כפופה להסכמתו אלא לידיעתו בלבד. ככל
30 שתקום מחלוקת לגבי הצורך בשיעורי עזר, יפעלו הצדדים לפי המלצת המחנכת/ או היועץ/ת.
31

בית משפט לענייני משפחה בחיפה

תלה"מ 18-03-20776 פלונים נ' פלוני - מזונות

1 ו. ההוצאות החריגות האמורות, וחוביו האחרים של הנתבע מתוקף פסק דין זה, יחשבו כמזונות לשם
2 גבייתם בלשכת ההוצאה לפועל.

3

4 ז. יתר הוראות ההסכם תעמודנה בתוקפן.

5

6 ח. בנסיבות העניין הנתבע יישא בהוצאות משפט ושכ"ט התובעת בסך 5,000 ₪ (כולל מע"מ), שישולמו תוך
7 30 יום, וממועד זה יישא הסכום הפרשי הצמדה וריבית כדין ועד למועד התשלום בפועל.

8

9

המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים ותסגור את התיק.

10

11

ניתן לפרסום תוך השמת פרטים מזהים.

12

13

14

ניתן היום, כ"ב חשוון תשפ"ב, 28 אוקטובר 2021, בהעדר הצדדים.

15

אלה מירז, סגנית נשיא

16

17

18

19

20

21

22